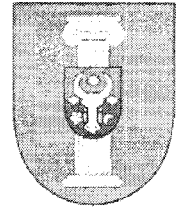

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО НЕПОДКУПНОСТИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

**ACT DE CONSTATARE
nr. 157/18**

mun. Chișinău

31 iulie 2020

Inspectorul de integritate din cadrul Inspectoratului de Integritate al Autorității Naționale de Integritate, examinând materialele dosarului de control privind respectarea regimului juridic al incompatibilităților, inițiat în privința dlui Petru Gherman, consilier în Consiliul r-nal Sângerei, cu domiciliul în or. Sângerei, str. [REDACTED], cod numeric personal [REDACTED].

CONSTATĂ:

La 26.02.2020, în condițiile alin. (1) al art. 30 din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17.06.2016, prin intermediul sistemului electronic de distribuire a sesizărilor, a fost repartizată aleatoriu spre verificare prealabilă sesizarea colectivă nr. Col-57/20 din 06.02.2020.

Prin sesizarea înaintată, un grup de petiționari solicită verificarea stării de incompatibilitate a consilierul nou ales în Consiliul r-nal Sângerei, Petru Gherman, care deține concomitent și funcția de director adjunct în cadrul Gimnaziului „Anton Crihan” din aceeași unitate administrativ-teritorială.

În motivarea sesizării, petiționarii susțin că după scrutinul din 20 octombrie 2019, consilierul nou ales nu a demisionat din una dintre cele două funcții incompatibile, contrar prevederilor art. 7 alin. (1) lit. d) din Legea privind statutul alesului local nr. 768 din 02.02.2000.

În conformitate cu art. 31 alin. (1) din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17.06.2016, inspectorul de integritate, în termen de 15 zile de la data repartizării sesizărilor, efectuează verificarea prealabilă a acestora, în cadrul căreia verifică respectarea condițiilor de formă și conținut ale sesizărilor și existența bănuielii rezonabile privind încălcarea a prevederilor legale în domeniul declarării averii și a intereselor personale, conflictelor de interese sau incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor.

Verificând sesizarea sub aspectul respectării condițiilor de formă, inspectorul a stabilit că sesizarea corespunde cerințelor stabilite de Codul administrativ.

Verificând prealabil conținutul sesizării, inspectorul a stabilit că, la 08.11.2019, Judecătoria mun. Bălți (sediul Central) a validat mandatul de consilierilor în Consiliul raional Sângerei, pe numele Petru Gherman.

Conform declarației de avere și interese personale depuse la validarea mandatului, dl Petru Gherman, ar fi ridicat în anul 2019 salariu în mărime de [REDACTED],57 MDL de la instituția de învățământ Gimnaziului „Anton Crihan”, indemnizație în mărime de [REDACTED],00 MDL în calitate de consilier în Consiliul raional Sângerei și indemnizație în mărime de [REDACTED] MDL în calitate de consilier în Consiliul or. Sângerei.

Astfel, la etapa verificării prealabile a sesizării, inspectorul a ajuns la concluzia existenței bănuielii rezonabile că dl Petru Gherman ar fi omis obligația legală de a renunța la una dintre funcțiile incompatibile între ele, din care motiv, în corespundere cu prevederile art. 31 din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17.06.2016, la 11.03.2020, inspectorul a emis procesul-verbal de inițiere a controlului privind respectarea regimului juridic al incompatibilităților în privința subiectului, cu informarea persoanelor interesate.

Pe fundalul Hotărîrii Parlamentului nr. 55 din 17.03.2020 privind declararea stării de urgență, în corespundere cu prevederile art. 33 din Codul administrativ, scrisoarea de informare despre inițierea controlului nr. 04-18/1260 din 20.03.2020 a fost expediată subiectului la adresa electronică disponibilă pe pagina oficială a Consiliului raional Sîngerei, [petru\[REDACTED\]@mail.ru](mailto:petru[REDACTED]@mail.ru).

Prin aceeași comunicare, subiectului controlului a fost informat și despre drepturile prevăzute la art. 33 din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17.06.2016.

Tot aici, în corespundere cu procedura stabilită, subiectul controlului a fost invitat să expună punctul său de vedere cu privire la starea de incompatibilitate în care se află.

Punctul de vedere al persoanei supuse controlului

Dl Petru Gherman consideră că între funcția de director adjunct al Gimnaziului „Anton Crihan” din or. Sîngerei și funcția de consilier în Consiliul raional Sîngerei, nu există nici un tip de raporturi juridice de subordonare.

Întru argumentarea acestei opinii, dl Petru Gherman, susține că potrivit Statutului, Gimnaziul „Anton Crihan” a fost fondat de către Ministerul Educației, iar potrivit Codului Educației, cu organul local în domeniul învățământului încheie contract de muncă doar directorul instituției de învățământ, în timp ce directorul adjunct se subordonează și răspunde în fața directorului.

Aprecierea inspectorului de integritate

În debut inspectorul notează că, în sensul secțiunii a 3-a a capitolului III din Legea integrității nr. 82 din 25.05.2017, controlul respectării regimului juridic al incompatibilităților reprezintă control de integritate și este asigurat de către Autoritatea Națională de Integritate.

Potrivit prevederilor art. 19 lit. b) și art. 38 alin. (1) lit. b) din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17.06.2016, controlul privind respectarea regimului juridic al incompatibilităților se efectuează de către inspectorul de integritate, iar în urma controlului, inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care stabilește că persoana supusă controlului s-a aflat ori se află în stare de incompatibilitate.

Studiind materialele dosarului, apreciind pertinenta punctului de vedere al subiectului controlului, inspectorul de integritate stabilește că, de la validarea mandatului de consilier în Consiliul raional Sîngerei și până la 22.05.2020, persoana supusă controlului s-a aflat în stare de incompatibilitate, din considerentele ce urmează.

Conform declarației de avere și interese personale depuse la validarea mandatului, dl Petru Gherman, ar fi ridicat în anul 2019 salariu în mărime de [REDACTED].57 MDL de la instituția de învățământ Gimnaziul „Anton Crihan”, indemnizație în mărime de [REDACTED].00 MDL în calitate de consilier în Consiliul raional Sîngerei și indemnizație în mărime de [REDACTED] MDL în calitate de consilier în Consiliul or. Sîngerei.

Potrivit Fișei postului din 04.09.2017 și Extrasului din ordinul nr. 115 din 04.09.2017, începînd cu 01.09.2017 și pînă la 31.08.2020, titularul funcției de director adjunct responsabil de procesul educativ în Instituția Publică Gimnaziul „Anton Crihan” este dl Petru Gherman.

Mandatul de consilier în Consiliul raional Sîngerei dl Petru Gherman îl exercită pînă în prezent.

Legea integrității nr. 82 din 25.05.2017, la art. 12 alin. (1) prevede că, pentru exercitarea eficientă și dezinteresată a atribuțiilor agentului public, desfășurarea activității sale profesionale

este incompatibilă cu alte funcții, calități sau activități, cu excepția celor stabilite de Constituție sau legi organice.

În conformitate cu prevederile art. 7 alin. (1) lit. d) din Legea privind statutul alesului local nr. 768 din 02.02.2000, mandatul alesului local este incompatibil cu calitatea de șef adjunct în structurile subordonate autorităților publice locale (**instituții publice**, servicii, întreprinderi municipale).

Pentru a îndepărta posibilitatea aplicării extensive a normelor respective, la 14-12-2012, în Monitorul Oficial Nr. 254-262, a fost publicată Legea privind interpretarea articolului 7 alineatul (1) literele c) și d) din Legea nr. 768-XIV din 2 februarie 2000 privind statutul alesului local, prin care legiuitorul a interpretat oficial prevederile literei d), indicând expres că acestea se aplică șefilor și șefilor adjuncți ai organizațiilor subordonate autorităților administrației publice locale de același nivel și din aceeași unitate administrativ-teritorială (întreprinderi municipale, **instituții publice**, servicii etc.).

Potrivit Statutului I.P. Gimnaziul „Anton Crihan”. Deciziei Ministerului Educației nr. 687 din 28.12.2012 și Certificatului de înregistrare MD034855 și a Codului Educației, Gimnaziul „Anton Crihan” este **instiuție publică** și activează în calitate de gimnaziu (**de nivel raional**).

Apreciind starea de fapt prin prisma normelor de drept, inspectorul constată că, din 08.11.2019 și până în prezent, agentul public Petru Gherman exercită o funcție incompatibilă cu mandatul de consilier în Consiliul raional Sîngerei obținut ca urmare a scrutinului din 20.10.2019.

Inspectorul notează că, în conformitate cu art. 12 alin. (2) lit. a) din Legea integrității nr. 82 din 25.05.2017, în vederea respectării regimului juridic al incompatibilităților agentul public este obligat să își soluționeze stările de incompatibilitate în termen de o lună din momentul începerii mandatului, ori în cazul în care încetarea situației de incompatibilitate în termenul dat nu depinde de voința sa, să prezinte probe privind întreprinderea cu bună-credință a acțiunilor de eliminare a acestei situații.

Potrivit art. 8 alin. (1) din Legea privind statutul alesului local nr. 768 din 02.02.2000, alesul local care se află în unul din cazurile de incompatibilitate prevăzute la art. 7 din prezenta lege va demisiona din funcția incompatibilă cu mandatul deținut sau își va depune mandatul în termen de 30 de zile de la apariția incompatibilității.

Ținându-se cont de normele aplicabile speței, subiectul declarării poate înceta situația de incompatibilitate, în interiorul termenului prevăzut de regulile specifice funcției eligibile, iar în caz de depășire a termenelor în circumstanțe ce nu depind de voința sa, să prezinte probe privind întreprinderea cu bună-credință a acțiunilor de eliminare a acestei situații

La caz, inspectorul constată că contrar obligației sus reținute, agentul public Petru Gherman, plan profesional se află de mai mult de jumătate de an în stare de incompatibilitate și nu a prezentat careva probe că ar fi încercat să renunțe la funcția de director adjunct în cadrul Gimnaziului „Anton Crihan” din or. Sîngerei sau la mandatul de consilier în Consiliul raional Sîngerei în exercițiu.

Prin urmare, există suficiente motive de îngrijorare în privința integrității consilierului Petru Gherman, iar pe cale de consecință intervine necesitatea de a-l trage la răspundere administrativ-disciplinară și contravențională pentru lipsă de integritate de care dă dovadă.

Argumentul subiectului precum că nu pot exista raporturi juridice între funcțiile deținute, inspectorul în caracterizează ca nefondat, din considerentul că nu vine să susțină legalitatea exercitării simultane a funcțiilor incompatibile deținute de subiect ori să justifice nesoluționarea în termen de 30 zile a stării de incompatibilitate așa cum prevede legea generală ce guvernează conduita agenților publici și cea specială ce guvernează statutul funcției publice eligibile de ales local.

Mai mult, inspectorul amintește că conform prevederilor art. 4 alin. (2) lit. g¹) din Legea privind descentralizarea administrativă nr. 435 din 28.12.2006, unul dintre domeniile proprii de activitate a autorităților publice locale de nivelul al doilea este întreținerea gimnaziilor și liceelor

și altor instituții din domeniul învățământului care deservească populația raionului respectiv, precum și activitatea metodică, alte activități din domeniu.

Conform deciziei Consiliului raional Sîngerei nr. 8/1 din 23.11.2019, dl Petru Gherman este membru al Comisiei consultative pentru Învățământ, cultură, sport, tineret, ocrotirea sănătății, probleme sociale, turism și culte.

Din Regulamentul de organizare și funcționare a Direcției Educație Sîngerei și ținând cont de reperatele legiferaute în Hotărîrea Guvernului nr. 404 din 16.06.2016 cu privire la aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a organului local de specialitate în domeniul învățământului și a structurii-tip a acestuia, rezultă că, Direcția de Educație Sîngerei este o subdiviziune a Consiliului raional Sîngerei, este finanțată din contul bugetului local, șeful este numit prin decizia Consiliului raional, la fel și structura și statele de personal se aprobă prin decizia aceluiași Consiliu.

Pe de altă parte, în conformitate cu prevederile art. 7 lit. (a) și art. 42 alin. (2) lit. b) al Codului Educației, Direcția Educație Sîngerei asigură managementul calității și evaluează învățământul în cadrul Gimnaziului „Anton Crihan”.

Potrivit alin. (1) al art. 7 sus notat, evaluarea în învățământul general reprezintă un ansamblu de acțiuni sistemice, prin care se analizează și **se apreciază**: a) sistemul de învățământ general în ansamblu; b) curriculumul școlar; c) instituțiile de învățământ general; d) rezultatele școlare; e) **personalul didactic și de conducere**; f) procesul educațional și managerial.

Potrivit art. 50 alin. (1) al Codului Educației, personalul de conducere al instituției de învățământ general se compune din director și **directori adjuncți**.

Apreciind sectorul analizat în raport cu circumstanțele speței, inspectorul reține că, contrar punctului de vedere al subiectului controlului, pe de o parte, dânsul participă prin vot la luarea deciziilor asupra chestiunilor în privința Direcției de Educație Sîngerei, inclusiv audiază rapoartele de activitate ale Direcției Educație Sîngerei, iar pe de alta, activitatea sa profesională se află sub supravegherea acestui organ în virtutea calității de director adjunct al Gimnaziului „Anton Crihan”.

Alarmant este și faptul că, la 13.12.2019, dl Petru Gherman a solicitat opinia Oficiului teritorial Bălți al Cancelariei de Stat cu privire la pretinsa stare de incompatibilitate a funcțiilor deținute, iar după primirea răspunsului a continuat exercitarea simultană a funcțiilor respective, chiar dacă prin răspunsul oferit la 18.12.2019 Oficiului teritorial Bălți al Cancelariei de Stat i-a specificat cadrul legal care interzice exercitarea mai mult de 30 zile a funcției de ales local în situație de incompatibilitate, precum și efectele juridice care pot surveni în caz contrar.

Inspectorul subliniază că exercitarea simultană a funcțiilor incompatibile reprezintă un act conexe corupției în sectorul public și se sancționează conform legii.

Astfel, în rezonanța prevederilor art. 23 alin. (3) și alin. (6) din Legea privind declararea averii și a intereselor personale nr. 133 din 17.06.2016, fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat starea de incompatibilitate nesoluționată constituie temei pentru încetarea mandatului, corespunzător, decăderea din dreptul de a mai exercita aceeași funcție eligibilă pe o perioadă de 3 ani de la încetarea mandatului.

Prevederi similare se regăsesc și în Legea administrația publică locală nr. 436 din 28.12.2006, la art. 24 alin. (1) lit. f) care stabilesc că mandatul consilierului se ridică de către consiliu în caz de incompatibilitate a funcției, fapt stabilit prin actul de constatare rămas definitiv.

În condițiile prevederilor stipulate la art. 5 alin. (2) lit. c), alin. (3) și alin. (3¹) din Legea privind statutul alesului local nr. 768 din 02.02.2000, mandatul consilierului încetează înainte de termen în caz de incompatibilitate a funcției, stabilită prin actul de constatare rămas definitiv și se ridică, la sesizarea Autorității Naționale de Integritate, de către Comisia Electorală Centrală.

În atare context, inspectorul subliniază că, în circumstanțele descrise în prezentul act, exercitarea concomitentă de către dl Petru Gherman a funcțiilor incompatibile trebuie încetată.

Astfel, exercitând dreptul discreționar conform scopului acordat de lege, conducându-se de prevederile art. 19, art. 35, art. 36, art. 38 alin. (1) lit. b) din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 133 din 17.06.2016, inspectorul de integritate,-

DECIDE:

1. Se constată că, din momentul validării mandatului de consilier în Consiliul raional Sîngerei și până la 22.05.2020, exercitând concomitent funcția de director adjunct al Gimnaziului „Anton Crihan” din or. Sîngerei, titularul funcțiilor, dl Petru Gherman, s-a aflat în stare de incompatibilitate nesoluționată în termen legal, prin ce a încălcat regimul juridic al incompatibilităților;
2. A sesiza Comisia Electorală Centrală, în vederea demarării procedurii de ridicare a mandatului de consilier în Consiliul raional Sîngerei, deținut de dl Petru Gherman;
3. Se decede dl Petru Gherman, pe un termen de 3 ani de la ridicarea mandatului, din dreptul de a mai exercita o funcție eligibilă (electorală), cu înregistrarea mențiunii în SIA e-Integritate;
4. A informa subiectul controlului cu prezentul act de constatare și despre dreptul de a-l contesta în instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile, la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, str. Kiev 3, mun. Chișinău.

Inspector de integritate

Serghei PLEȘCA